

Huvudman

Burlövs kommun

Beslut

Datum 2024-12-19

Dnr SI 2024:8648

Sida 1 (5)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Vårboskolan i Burlövs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Burlövs kommun att senast den **fredag den 21 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Burlövs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Burlövs kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Se till att skolans val används för undervisning i ett eller flera ämnen eller ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Huvudmannen ska ge in en reviderad lokal timplan och nya scheman avseende läsåret 2024/25 för respektive klass och årskurs, där det framgår i vilket eller vilka ämnen skolans val används för undervisning (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 9 § skolförordningen och 26 kap. 7–8 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8648) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Vårboskolan i Burlövs kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 12 november 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bland annat lokal timplan och elevscheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av ingiven lokal timplan för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen beslutat om totalt 2 667 timmar undervisningstid för högstadiet. Av dessa avser 53 timmar skolans val, som anges vara mentorstid. Av den lokala timplanen framgår vidare att ämnena bild, idrott och hälsa och musik sammantaget har reducerats med 30 timmar. Inget av ämnena har reducerats med mer än 20 procent jämfört med den garanterade undervisningstiden enligt skolförordningen. Ämnena engelska, matematik, ämnesblocket naturorienterande ämnen, slöjd, svenska/svenska som andraspråk, teknik samt språkval har utökats med sammantaget 31 timmar.

Av intervju med rektor framgår bland annat följande. Rektorn bekräftar att den lokala timplanen innefattar 53 timmar som används till skolans val, att skolans val används till mentorstid samt att det som görs under dessa lektionspass inte specifikt kan knytas till ett eller flera ämnen som eleverna läser under högstadieåren. Mer tid än det som framgår av den lokala timplanen har dock lagts ut i elevernas schema eftersom rektorn är medveten om att mentorstid inte kan räknas in i den garanterade undervisningstiden.

Av huvudmannens synpunkter på kommunicerad tjänsteanteckning framgår bland annat följande. Vårboskolan har undervisning inom ramen för skolans val i årskurserna 7–9. Huvudmannen tar fram ett underlag till timplan som sedan beslutas av nämnden. Beslut om skolans val utgår från de data huvudmannen har kring elevernas behov av förstärkning av teoretiska ämnen som identifierats i skolans systematiska kvalitetsarbete. Rektorn beslutar hur skolans val används och planerar verksamheten utifrån huvudmannens direktiv. Vid Vårboskolan sker omfördelning inom ramen för skolans val från ämnena bild, idrott och hälsa samt musik till ämnena engelska, svenska/svenska som andraspråk, slöjd, ämnesblocket naturvetenskapliga ämnen, teknik samt matematik.

Skolinspektionen har tagit del av scheman för årskurs 7–9 för läsåret 2024/25. Av betydelse för beslutet framgår i huvudsak följande.

Undervisningstiden i de ämnen som förstärkts inom ramen för skolans val överstiger den garanterade undervisningstiden med mer än vad ämnen som reducerats till förmån för skolans val har minskats med. Schemalagd mentorstid överensstämmer med lokal timplan.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur

utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Burlövs kommuns verksamhet vid Vårboskolan uppfyller författningarnas krav avseende att huvudmannen beslutat om en timplan med fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna samt att reducering av undervisningstid i den lokala timplanen är hänförlig till ämnen som får reduceras till förmån för skolans val. Inget ämne har reducerats med mer än 20 procent i förhållande till den garanterade undervisningstiden enligt skolförordningen.

Skolinspektionen bedömer dock att Burlövs kommun inte fullt ut uppfyller författningarnas krav avseende att skolans val ska användas till undervisning i ett eller flera ämnen. Av utredningen framgår visserligen att skolans val till del används till förstärkning av undervisning i teoretiska ämnen, vilket är förenligt med författningarna. Utöver det framgår emellertid av den lokala timplanen, av ingivna scheman samt av intervju med rektor att skolans val också används till mentorstid (sammanlagt 53 timmar per läsår) samt att denna tid inte kan anses utgöra undervisning hänförlig till kursplanen för ett eller flera ämnen. Det är en brist att det har beslutats om en lokal timplan där skolans val används till mentorstid. Rektorns uppgift om att mer tid än vad som framgår av den lokala timplanen har lagts ut i elevernas scheman för att kompensera för den tid som lagts på mentorstid ändrar inte denna bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Burlövs kommuns verksamhet vid Vårboskolan uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Det finns därför skäl att förelägga Burlövs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare

Signerat av: Hanna Lindvall

X Charlotta Nord

Föredragande

Signerat av: Charlotta Nord